

Francesc Ramis i la «comunitat de l'amén»

Francesc Ramis Darder, biblista savi i infatigable treballador al servei de la Paraula de Déu, acaba de publicar una obra de singular interès: *La comunidad del amén: identidad y misión del resto de Israel*, Salamanca: Sígueme 2012, 398 pàgines, que constitueix el volum 137 de la prestigiosa «Biblioteca de Estudios Bíblicos», on han publicat obres els biblistes més importants del segle xx i de l'actual segle xxi.

El llibre té un gran interès: la resta d'Israel de què parlen els vells profetes d'Israel representa un model de comunitat que és capaç de contemplar la història amb els ulls de la fe. Isaïes 65,16 diu: *arreu de la terra, el qui vulgui ser beneït, ho serà pel nom del "Déu veritable"*; en el text original hebreu, aquests darrers mots signifiquen literalment «Déu de l'amén»; Déu, doncs, constitueix la *comunitat de l'amén*, un grup de persones fidels, estimat i sostingut pel Senyor a través del temps i de les vicissituds més diverses. En aquesta resta d'Israel s'expressa el cor de l'aliança que Déu va establir amb el seu poble en el Sinaí. Aquest grup humà té la tasca de portar a terme la missió que Déu li ha encomanat: donar testimoni i oferir la salvació que Déu dona a totes les nacions.

En Francesc Ramis ha dividit el seu llibre en tres parts. En la primera, presenta una panoràmica històrico-teològica que va des de la fi de l'antic Regne d'Israel fins a l'exili de Judà a Babilònia. En la segona part, analitza el naixement de *la resta d'Israel* a Babilònia, a partir de les llavors que provenien de la tradició teològica de l'antic Judà. Amb l'arribada de l'època persa, una part dels deportats retornarà a la Terra Promesa i caldrà afrontar noves dificultats, però Déu no deixa mai de parlar al seu poble, de manera que en aquest context neix la Teologia de l'Aliança, que, segons la perspicac proposta de Francesc Ramis, donarà pas a la Teologia de la Història.

En la darrera part de l'obra, Francesc Ramis acaba de perfilar aquesta singular lectura teològica de tot l'Antic Testament, amb l'estudi de les formulacions teològiques dels darrers anys de l'Imperi dels perses aquemènides i durant l'època hel·lenística, fins a l'alba de la conquesta romana de la Terra Promesa. En aquests moments sorgeix la idea nova de l'*Esriptura* com a imatge i projecte de la resta d'Israel.

Francesc Ramis ha escrit un assaig enormement interessant que conté una lectura teològica de tot l'Antic Testament i, alhora, una presentació canònica que sap combinar sàviament la perspectiva diacrònica —el creixement de les tradicions amb el pas de la història d'Israel— i sincrònica, és a dir, oferint una lectura de la Sagrada Esriptura com a Paraula de Déu, que parla per al nostre avui, per a les nostres comunitats cristianes que han de ser les hereves d'aquesta *resta d'Israel* de què parla la Bíblia i que tenen —tenim— la missió de ser llevat dins la pasta del nostre món.

Felicitem amb entusiasme en Francesc Ramis per aquesta obra de tal alta volada teològica i exegetica que acaba d'oferir-nos: enhorabona i per molts anys, admirat Paco!

Joan Ferrer

